

YAESU VX-3 – en nygammal småtting

Av SMOJZT, Tilman D. Thulesius

En riktigt liten handapparat är aldrig fel. Jag har tidigare (hösten 2003) i QTC skrivit om föregångaren VX-2. Tittar man på riggen så ser det inte ut som att det har hänt så mycket. Och som många vet så hade VX-2 en föregångare som hette – just det: VX-1... En revision har dock gjorts som är väl värd att fundera på om man är på jakt efter en lämplig reskamrat till ett bra pris.

Reskamrat

Som jag konstaterade i samband med skrivierna om VX-2 så är det trevligt att ha med en liten rigg i handbagaget då man är ute på resa. Trevligt att fördriva tiden från ett hotellrum i Frankfurt eller London med att kolla in trafiken på den lokala repeatern eller klubbkanalen. Tröttnar man på dom vanligtvis djuplodade diskussionerna där så kan man alltid lyssna på någon rundradiostation.

Just på det sistnämnda området skiljer sig VX-3:an från föregångaren ganska markant. YAESU har uppenbarligen fiskat upp en radiokrets från den miniaturiserade mobiltelefonbranschen som ger en helt separat mottagare för FM och mellanvägsbanden. På så sätt kan vi säga att VX-3:an numera har en dubbelmottagare. Det fina i den kråksången är alltså att riggen nå på ett obemärkt sätt kan användas för att lyssna på en behaglig musikkanal och samtidigt i bakgrunden monitorera eventuell trafik på en ripi terkanal. I VX-2:an så hoppar mottagaren mellan två frekvenser med ständiga avbrott som följd.

FM-bandet kan nu även avnjutas i stereo om man har lämpliga hörlurar.

Just här kan man notera att riggen på sidan har fått en ny kontakt för just 3-polig 3,5mm kontakt. Så vanligt headset går att ansluta här utan adapter.

Två knappar till

På fronten kan man notera att den lilla riggen minsann har fått två till knappar. Den ena används för att få VFO-ratten att dubblera som volymkontroll. Alltså har ratten på ovansidan av riggen blivit lite annorlunda utformad.

Knapparna på fronten har över lag fått lite ändrade funktioner, dock är dom i huvudsak väldigt lika "gamla" VX-2:an. Trevligt att konstatera att man känner sig hemma i funktionerna.

Bland 94 menypunkter kan man finna ett och annat matnyttigt. Kul att notera att riggen exempelvis kan köra smalbandsändning med 2,5 kHz bredd (meny 35). Om man besväras av att den lilla gummipinnen är för dålig antenn till FM rundradiolyssnande så väljer man att använda sladden till hörlurarna (meny 2). Eller vad säg som att kolla riggens temperatur? Kolla i meny 85 isåfall. Det inbyggda Lithium-Ion-

Mot den blå himlen tecknar den nya VX-3 sig som en jätte. Tur att handen är av normalstorlek för att visa den riktigt litenheten.

batteriet är på 1000 mAh, vill man kolla dess utspänning tittar man in på menypunkt 23.

Så där kan man traggla på ganska länge. Viktigt budskap här som jag gärna återkommer till i alla mina tester är att rekommendera studier av manualen. Tillverkarna av våra radioapparater lägger ner en hel del möda på alla finesser och funktioner. Man kan givetvis ha synpunkter på en del av dessas nytthet. Men har man inte läst manualen så har man mycket möjligt missat en del intressanta funktioner.

Kvalitéer

Med viss glädje kan jag konstatera att det står "made in Japan" på riggen. Måste medge att det känns som en kvalitetsstämpel dessa dagar, då vi överöses med elektronik från vissa länder i Asien med mycket varierande kvalitet. Elektroniken är inte bara billig numera, passar man sig inte så får man genomlida riktiga citroner. Jag har blivit mer och mer vaksam på tillverkarland och kvalitet. Jag betalar gärna en extra slant eller två för att veta att inte bara kvaliteten är rätt utan även att man kan anta att företagets anställda får rimlig betalning och värdiga arbetsförhållanden. Hjälptill du med!

Mekanik

Lilla VX-3 är välbyggd och ser ut att tåla användning under väldigt många år. Under skalet av kraftig plast finner man givetvis idel ytmonterade komponenter. Något annat vore otänkbart ur ett plats och inte minst även kvalitetshänse-

ende. Robotar tillverkar kort och sammansättningen sker givetvis även den maskinellt.

Displayen är lite större än VX-2 och ger all den information man kan önska sig. Förutom den redan nämnda kontakten för headset så finner man anslutning av extern spänningsmatning (max 7V DC) på sidan. På ovansidan ansluter man en extern Mikrofon(monofon) via den 4-poliga 3,5mm kontakten. Personligen använder jag gärna just en monofon så att man slipper hålla riggen till knoppen utan kan ha den undanstoppad i en ficka. På ovansidan återfinns man antennkontakten av den numer vanliga typen SMA. BNC skulle omöjligt få plats. Den lilla gummipinnen ersätter jag gärna med en avsevärt längre (32 cm) flexibel dubbelbandsantenn för bättre prestanda.

VFO-ratten på ovansidan dubblar som redan nämnt även till volymkontroll och meny-navigering. Den är dessutom möjlig att låsa i intryckt läge. Kan vara bra så att man inte av misstag ändrar frekvens.

Till vem?

Det är alltså dom där små detaljerna vid sidan om det låga priset på knappt 2000 kr som gör att jag varm rekommenderar denna rigg till de av läsarna som vill ha en universalrigg att ta med på resan eller vart än man tar sig. Själv har jag min VX-3 liggande i portföljen så att jag alltid har möjligt att vara QRV

Eller ges möjlighet att lyssna på ngn rundradiostation. Kortvåg fungerar riktigt bra om man hänger på en extra antenntråd. Sedan att man kan lyssna på flyget och Marin-VHF är bara en extra krydda åt lyssnandet.

Den som gillar rejäla rattar och inbyggd GPS (finns det?) får titta åt ett annat håll.

SMOJZT, Tilman

Radioteknik

Redaktör
SM0JZT, Tilman D. Thulesius
Klostervägen 52
196 31 Kungsängen
073 – 311 25 21
sm0jzt@ssa.se
www.ssa.se/radioteknik/

Jag har i tidigare nummer av QTC (okt2007) skrivit om den "handmobila" riggen FTM-10E från YAESU. Den riggen har den unika kombinationen av en frontpanel som inte bara är löstagbar utan även dubblar som mikrofon (om man vill). YAESU har en variant av denna rigg (med samma front) som är primärt tänkt för riktigt mobil trafik. Och då pratar man cykel eller motorcykelmobil.

En lillebror med egna kvaliteer

Ja sanningen att säga så måste man inte använda denna variant (FTM-10SE) bara om man sitter på en cykel o vill köra radio, den kan lika väl användas i en bil eller varför inte hemma? I alla fall så har vi att göra med en rigg som likt "storebror" har en lös frontpanel som även den har en inbyggd mikrofon förutom dom sedvan-

liga funktioner som display och manöverkontroller. Huvudenheten är en liten och väldans vattentätad sak med dom blygsamma måtten 12x8x2,5 cm (bredd x djup x höjd). Den är till skillnad från "frontpanelen" utförd helt i aluminium för kylningen. Med en uteffekt av 10 respektive 7,5 Watt (2 m, 70 cm) så finns inte mycket att kyla bort. Sitter huvudenheten dessutom luftigt monterad på en motorcykel behöver man inte vara orolig för överhettning.

Frontpanel med finess

Frontpanelen har som redan nämnt inbyggd mikrofon. Det innebär att man kan ta den i näven, trycka på PTT:n och prata på. Föredrar man dock en vanlig handmikrofon eller headset så kan man ansluta det till en tillbehörskontakt på frontpanelens undersida. Vill man dock

vara hel trådlös så kan man sätta ett headset på knoppen som överför tal via blåtand (bluetooth). Det är inget unikt för "lillebror", men just då man är cykelmobil uppskattar man avsaknaden av sladdar att trassla in sig i. Däremot kan det vara ide att ha i åtanke att vindbrus och annat ljud kan få den inbyggda VOX-styrningen att spela spratt.

Det blåtandsheadset som säljs genom YAESU heter BH-1. Laddningen av denna sker genom att man ansluter den till en hållare på frontpanelens undersida (se bild). Intressant nog fungerar detta headset även med en vanlig mobiltelefon (med blåtand), så man kan misstänka att vanliga mobiltelefonheadsets från exvis Sony-Ericsson kan fungera med FTM-10SE.

För att kunna köra med blåtand måste man montera tillbehöret BU-1 i riggen. Ett litet kort som har allt för att kunna köra på blåtandsbandet 2,4 GHz. Till och med en miniatyrantenn förstärks.

Frontpanelen kan monteras på cykeln eller för all del i bilen på hart när oantat möjliga olika sätt. Med riggen följer en "hängare" och en magnet som kan användas till dom flesta behov. Som tillbehör kan levereras hållare för montering på exempelvis cykelstyre.

Kablering

Mellan frontpanel och huvudenhet anslutes en rimligt tunn (5 mm) kabel. Rejåla och vattentätade kontakter med förgyllda stift och oringar ansluter inte bara frontpanel till huvudenhet. Man kan på huvudenheten även ansluta (se bild) extern högtalare (kan vara bra att ha i bullrig miljö) och även här extern mikrofon. Bland tillbehören saknar jag en extern PTT-knapp att ansluta här. Det skulle vara fint att på cykelstyret kunna ha en PTT-knapp vid tummen. Kan man bara få tag i de kontakter som används här så går det säkert fint att snitsa till själv.

Som framgår av bilden så anslutes spänningsmatningen via en fast kabel. Antennen anslutes via den traditionella PL-kontakten. Som bekant är den vanligtvis inte vattentät till skillnad mot N-kontakten. Men här envisas branschen med den här eländiga PL-kontakten. Montera alltså huvudenheten så vattenskyddat som möjligt om den skall sitta på en cykel.

Funktion

Jag har haft förmånen att under ganska lång tid få stifta bekantskap med denna rigg. YAESU gör i mitt tycke väldigt robusta byggen, jag tvivlar inte en sekund att denna rigg kommer att kunna bereda ägaren stor glädje under många år. Frontpanelen är tillverkad i kraftig plast, displayen sitter lite försänkt och därmed bra skyddad för slag. Knapparna i gummi på ovan o framsidan går med lite god vilja att manövrera även med handskar på. VFO-ratten dubblar även för manövrering av volymkontroll och navigering i menyerna. Huvudenheten är som redan nämnt utförd i stadig aluminium med god möjlighet att kunna montera stadigt till

Fronten känner vi igen från FTM-10E. Där bakom ligger den lilla "huvudenheten". Uteffekten är sänkt och monterbarheten även i mera krävande omgivning är möjlig.

Ovanför tummen sitter den i fronten inbyggda mikrofonen. På bilden syns även blåtandsheadsetet BH-1 från YAESU. På frontpanelens underkant ser man den tillbehörs CAB-1 som möjliggör laddning av headsetets batteri.

ramen på exempelvis en motorcykel. Notera att strömförbrukningen vid mottagning av 300mA (4watt) kanske inte gör en modern motorcykel strömlös i första taget. Men på en trampcykel hade man önskat sig lite mera blygsamt ut-

nyttjande av energiresurserna. Vis sändning visare strömmätaren på ca 2A. Det finns väl inte mycket att säga om det. Vill man så kan man skruva ner uteffekten till 0.5W. Räkna givetvis inte med att strömförbrukningen minskar rakt proportionellt.

Beronde på var man brukar radion så kan man nog konstatera att 10W räcker mer än tillräckligt. Inte minst framförallt då man kör via repitersystem. Just repittrar finns det gott om i Sverige och Europa.

Riggen ha i övrigt samma funktioner som den större FTM-10, vilken jag som nämnt redan har nämnt gick igenom i QTC okt 2007. Personligen uppskattar jag mycket att kunna lyssna på vanlig rundradio (FM) i riggen när det inte är trafik på favoritfrekvensen. Trevligt att även kunna lyssna i stereo då om man har lämpligt headset eller högtalare ansluten. Mottagaren skiftar automatisk över till den förvalda favoritfrekvensen när det dyker upp trafik. Likaså återgår mottagaren till rundradiostationen då trafiken har slutat.

Till vem är FTM-10SE?

Som en summering kan man konstatera att YAESU med FTM-10SE givit oss ett intressant alternativ till FTM-10E. Den större riggen har mera uteffekt och en huvudenhet som trivs bäst i skyddade miljöer. Den mindre enheten till FTM-10SE lämpar sig utmärkt då uteffekten inte behövs och framförallt då man har mera ont om plats och kanske inte har en skyddad plats att montera grejorna på. Priset (SEK3900.-) är ungefär det samma, men funktionen riktar sig till olika brukarkategorier.

SMOJZT, Tilman